

ЕЛИН ПЕЛИН

БЪЛГАРСКИЯТ ПИСАТЕЛ

chitanka.info

Отгласът от шумния юбилей, който заслужено се отпразнува по случай петдесетгодишната литературна дейност на Ив. Вазов, още не е загълхнал. Съдовете от банкетите, на които пиха и ядоха хиляди хора, които нямаха нищо общо ни с литература, ни с наука, ни с народа, ни с духовния наш живот, ни с идеалите на поета, ни със самия него — още не са измити. Поетът може би още усеща в душата си блудковостта от дългите речи, пищнофразите адреси и баналните честитки на официалния свят, който празнува, шумя, вика, фалшиво пя фалшиви оди и за когото при все това литературата си остава нещо като сланина за правоверния мюсюлманин. Писателската личност на Вазов се яви като една случайна и благодарна причина да правим нещо, когато няма или не знаем какво да правим. Утре, когато празникът мине, когато шумът утихне и цветята, увехнали вече, се хвърлят на улицата, поетът ще остане пак сам и не може да не усети студената пустота, сред която е работил, живял и празнувал. И чужд, и далечен ще му се види хвалебният вик на хилядите празнуващи, които никога не са разбрали неговия голям поетически идеал, нито някога са се доближавали до него.

Заштото писателят, българският писател, е нещо ненужно, нещо безполезно за нашия народ изцяло, за нашето общество, за това многобройно нищо, което се нарича българска интелигенция, и даже за самата малка среда, сред която се движи. Него го отричат всички, които са го чели, които не са го ни чели, ни чули, ни видели. Апостол на мисълта, певец на прекрасното, той си остава неразбран, необкръжен от внимание, от тиха, предана и радостна обич. Писателството у нас е смешно занятие, писателят — анахронизъм, на който гледат със съжаление.

Когато се намери някой да пусне ракета в негова чест, тогава от снобизъм публиката ще поръкопляска, докато ракетата угасне. След това пак самота и пак тъмнина, пак мъчен път, без насьрчение и без ласка. Потърсете на книжния пазар книгите, с които колко-годе би трябало да се гордеем, няма да ги намерите. Те не се издават вече, те са забравени. „Записките“ на Захари Стоянов, съчиненията на Петко Славейков, на Пенчо Славейков, на Яворов, на Любен Каравелов не се намират никъде. Разгърнете каталогите на нашите големи издателства. Там ще видите suma преводи на малки и големи чужди писатели, ще видите разни книги по половия въпрос за деца, за мъже, за момичета и

дори за бабите, но ценните, хубавите, благородните наши книги, които би трябвало да красят полицата у всяка българска къща, няма да намерите. Кой би трябвало да ги издаде? Министерството на просветата ли, Академията ли, Съюзът на българските писатели, или кой?

Посетете гроба на Алеко. И той е забравен. Никой се не зае да дигне върху него един траен знак, който да напомня не че тук лежи мъртъв един заслужил човек, а че той е оставил зад себе си един жив народ.

Всичко това отчайва младите таланти. Всички живеят с чувството, че е безполезно да се работи, и тяхната борба се свежда към едно — борба за съществуване.

[Излиза във в. „Развигор“, р. I, бр. 3, 23 януари 1921, с. 1.]

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.